

Carta de navegació a 2016 amb escala a Itaca

L'anunciat cop de timó del president Mas és un full de ruta, un pla de govern fins al 2016, en el qual la consulta només apareix com un port de parada obligada.

els mitjans de comunicació, especialment *La Vanguardia*, havien aixecat un gran rebombori sobre els continguts de la compareixença del president de la Generalitat, Artur Mas, vaticinant un “cop de timó” tot i que s’hagués anunciat com la presentació d’un pla de govern per a tota la legislatura. I el president –tantes vegades qualificat de previsible pels seus admiradors– va ser coherent i va exposar el pla de govern 2013-2016. Sense sorpreses. Molt al contrari, Mas va insistir en diversos missatges que el seu govern està llançant des que es va constituir i que sovint són reinterpretats, malentesos o tergiversats, en algun cas perquè obren molts interrogants: que la legislatura acaba el 2016 i no abans, sigui quan sigui la consulta; que la consulta serà legal i l’endemà no arriba la independència; que el govern és obert a ERC i el PSC i que cal preparar-se per quan comenci la recuperació econòmica.

La consulta no esgota la legislatura. El primer missatge –i el principal motiu de dubtes– el va enunciar Mas en primer lloc i afecta l’endemà de la consulta: “El pla de govern és per una legislatura sencera, per quatre anys, que és el que ha de durar (...). Vull fer notar –perquè hi ha preguntes i especulacions sobre això– que, si la consulta es fa abans del final de la legislatura, com de fet està inicialment previst i acordat, la legislatura també acabarà el 2016. Com que la legislatura té vocació de permanència, que es faci la consulta el 2014 o una mica

més enllà –si podem, el 2014–, la legislatura continuarà fins al final. Cosa que vol dir que, independentment de la consulta, en aquest pla hi ha uns objectius i un rumb molt clar que volem aconseguir”.

Aquesta afirmació, que el govern reitera des del començament, genera dubtes sobre què i com es governa una transició. Sobre això el president Mas va ser més explícit que altres vegades: “Tothom sap –va dir– que, una vegada feta la consulta a Catalunya, això no té una conseqüència directa al cap de 24 hores. Després de la consulta, si majoritàriament Catalunya vol anar en la línia del seu estat propi, comença la negociació entre demòcrates per arribar a solucions expressades en una consulta legal feta en el marc de Catalunya. Aquest és el marc bo, serè, positiu i el que ens convé. Els altres, quins són? O el “res de res” d’Espanya, el “que no nos da la gana” –i aquest no és un marc bo– o l’“ens n’anem i aquí no parlem ni negociem amb ningú” –aquest marc tampoc no és bo”.

Mas renunciava d’aquesta manera a l’opció d’una declaració unilateral d’independència (l’“ens n’anem”) alhora que denunciava la irreductibilitat del govern espanyol: “Hi ha marcs legals suficients per a fer una consulta a Catalunya perquè es pronunciï d’una manera o una altra. Només cal voluntat política. La voluntat del govern de Catalunya és tota; la voluntat política del govern espanyol –per parlar qualsevol cosa que tingui a veure amb la consulta–, de moment, és nul·la. No és un problema de marcs legals; se’ns vol

El president Artur Mas, en la presentació del

fer creure que és un problema de marc legal però no ho és”.

I explicava per què la negociació “entre demòcrates” haurà de començar l’endemà de la consulta: “També vull dir –afegia el president– que, quan es faci la consulta a Catalunya, aquesta consulta no tindrà un valor jurídic vinculant, ni que fos un referèndum. No hi ha hagut pràcticament cap referèndum –dels grans que s’han fet a l’Estat espanyol– que hagi tingut caràcter vinculant des d’un punt de vista jurídic: ni el de l’OTAN ni el de la Constitució Europea tampoc; el de l’Estatut, sí, perquè la llei marcava que s’havia de fer”.

Mas està vinculant l’existència dels marcs legals per celebrar la consulta amb el caràcter no vinculant d’aquesta consulta –i, malgrat això, amb la legitimitat que dona la consulta al govern que la convoca amb vista a una negociació posterior. Una altra vegada, Mas argumenta sobre la base fonamental de

pla de govern: "L'endemà de la consulta començarà la negociació entre demòcrates".

"carregar-se de raons" el procés sobiranista, tant de cara a la negociació amb Madrid com de cara al reconeixement per la UE.

El pla de govern, doncs, traça la carta de navegació cap al 2016 i preveu la consulta, però aquesta és només una escala –obligada, segons els acords signats per CiU i ERC i per les promeses de Mas mateix, que també la inclou com un dels eixos del pla.

Govern obert. Aquesta ruta només podria acabar abans si el govern es quedés orfe de suports parlamentaris. "Només una cosa –va dir Mas– podria alterar la durada prevista de la legislatura: que perdéssim els suports estables al Parlament i ens trobéssim en minoria permanent".

Perquè això no passi, el president va insistir amb un altre missatge que llança des del començament de la legislatura: "Continuo pensant que el govern hauria de ser de més ampli espectre:

que no sols hi hagués CiU. No és una idea que hàgim abandonat. Penso que fóra bo que hi hagués un govern de més ampli espectre. Si no és així és perquè les forces que podrien entrar a formar part de l'executiu no volen". Les va esmentar clarament, ERC i PSC, i va tornar a dir que l'actitud del govern continua sent oberta: "En el moment que algú s'atreveixi a formar part del govern i enfrontar-se a la dura realitat, nosaltres tenim les portes obertes, si aquest algú accepta el que és fonamental en un full de ruta que la majoria de la ciutadania catalana ha marcat, i

"La consulta no tindrà caràcter vinculant; tampoc el referèndum de l'OTAN el tenia"

que estiguin disposats a entendre que la realitat en aquest moment és molt dura, que no es pot negar la realitat. Tu pots transformar la realitat però no pots negar-la, perquè si la negues és impossible que la transformis".

A preguntes dels periodistes, expressant la queixa del PSC que les ofertes de CiU sempre li arriben "per via dels mitjans de comunicació", el president Mas va manifestar que ell ha mantingut converses personals amb el líder dels socialistes catalans, Pere Navarro: "Jo ho he parlat amb en Pere Navarro i ell no me n'ha parlat a mi, del tema. Si el preu que entrin al govern fos que renunciéssim al dret a decidir, la nostra resposta seria que no".

Posteriorment, el portaveu del PSC, Maurici Lucena, defensaria un altre cop que les propostes de CiU sempre arriben per la via dels mitjans però alhora va reconèixer una primera "obertura" del govern i el fet que, sobre el caràcter de la consulta, el president de la Generalitat s'estigui acostant més al PSC que a ERC.

Marta Rovira, d'ERC, va renunciar, per la seva banda, a entrar en un govern que encara no ha posat "horitzó, data, pregunta i escenaris pactats i planificats" a la consulta.

Tot esperant l'arrencada. L'últim missatge del president és que els dos anys que queden són per a sembrar la llavor per al dia que arribi una recuperació econòmica: "A partir d'ara ens hem de preparar per quan hi hagi un canvi de tendència positiu. Ens ha de trobar preparats per a aprofitar l'arrencada. I ningú no sap si seran tres mesos, sis mesos o un any".

El pla de govern està pensat per a un termini de quatre anys, calculant que es podrà capgirar la recessió abans de 2016 i agafar embranzida (amb la celebració de la consulta i la construcció d'infraestructures d'estat) per a crear un nou estat.

El pla de govern té set eixos, 77 objectius concrets, 212 mesures executives, 65 mesures legislatives i 78 accions normatives. Per a diagnosticar el compliment dels objectius, el pla de govern també incorpora indicadors que s'han de captar i comparar.

Els set eixos en què s'estructura l'acció de govern de l'executiu Mas

El consell executiu de dimarts, 11 de juny, va aprovar el pla de govern 2013-2016, amb set eixos i 77 objectius.

són la recuperació econòmica i creació d'ocupació, la cohesió social i serveis d'interès públic; dret a decidir i transició nacional; sostenibilitat i estabilitat de les finances públiques; agilitat i transparència de l'administració; desenvolupament sostenible i cohesió territorial i, per acabar, projecció exterior i reconeixement internacional de la identitat, la llengua i la cultura catalanes.

Tots s'han de desenvolupar a l'hora, segons va manifestar Mas, per una raó que acosta el discurs de CiU a forces d'esquerra, com ERC o Iniciativa: "L'agenda nacional i la social –diu el president– van de bracet: la nacional no té sentit si no va lligada al progrés econòmic i la cohesió social. No hi ha dues agendas sinó una de sola."

Eixos d'un viatge de quatre anys.

Entre els objectius de la recuperació econòmica el pla assenyala "aturar la tendència dels darrers anys en el mercat laboral", "reduir la taxa juvenil" o "promoure l'economia verda". Un total de 21 objectius que el president reconeixia complexos perquè les finances es troben "en les condicions més dures que mai" hagi patit la Generalitat.

L'eix 2, sobre la cohesió social i els serveis d'interès públic, pretén salvar

tants mobles del naufragi com sigui possible: "No podem mantenir-ho tot perquè és impossible, però s'ha de salvar el màxim de l'estat del benestar". Entre els objectius, "garantir la prestació de les polítiques socials", "consolidar un model sanitari propi de cobertura universal", "impulsar l'excel·lència del sistema educatiu català" o "desplegar un sistema universitari propi, amb un nou model de governança".

El tercer eix, sobre el dret a decidir i la transició nacional, inclou, a més de la consulta, la creació d'estructures d'estat. "Ens hem passat trenta anys –digué Mas– construint estructures per gastar (sanitat, educació, serveis socials, biblioteques, transport públic, infraestructures) però mai no ens hem ocupat dels ingressos: ara cal que tinguem una Hisenda pròpia".

La sostenibilitat i estabilitat de les finances públiques són bàsiques per a ga-

"L'agenda nacional –va dir Mas– no té sentit sense progrés econòmic i cohesió social"

rantir els esmentats serveis públics, com sanitat, ensenyament o policia. "Com menys deguem als altres, més podrem prendre decisions", va resumir el president.

El cinquè eix, l'agilitat i transparència de l'administració, proposa una finestra única empresarial i impulsarà una llei electoral catalana.

El desenvolupament sostenible i la cohesió territorial són el sisè eix, que inclou sobretot "exigir el compliment de l'agenda catalana del corredor ferroviari mediterrani", que és "el més important", segons Mas, i "la potenciació de l'eix portuari Barcelona-Tarragona i l'aeroport del Prat".

L'últim eix de l'acció de govern per a quatre anys és la projecció exterior de Catalunya. Per això s'han fixat cinc objectius: dotar el sistema cultural català d'una estructura pròpia d'estat, una política lingüística cohesionadora; un reforç de l'actual xarxa de delegacions; impulsar la participació de Catalunya en organismes internacionals i potenciar l'esport català i el seu reconeixement a l'exterior. "Hem d'entendre –acabà Mas– que Espanya no pot ser vista com el nostre mercat principal: això val per a l'economia i per a la cultura i la llengua."

Àlex Milian